

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20751470>

QIZILQUMDA TURIZM INFRATUZILMASI VA INVESTITSIYA

A.N.Meyliyev, SamISI turizm kafedrası assistenti

Annotatsiya: Ushbu maqolada Qizilqum hududida turizm infratuzilmasini rivojlantirish va investitsiyalarni jalb qilish masalalari keng yoritilgan. Transport tizimi, mehmonxonalar, ko'chma lagerlar, ovqatlanish maskanlari, axborot markazlari va ekologik loyihalar turizm infratuzilmasining asosiy tarkibiy qismlari sifatida tahlil qilingan. Shuningdek, statistik ma'lumotlar asosida investitsiya hajmi, yangi loyihalar va mahalliy aholining turizm jarayonidagi ishtiroki ko'rsatib berilgan.

Abstract: This article explores the development of tourism infrastructure and investment opportunities in the Kyzylkum desert. It analyzes transport systems, hotels, nomadic camps, catering facilities, information centers, and ecological projects as key components of infrastructure. Statistical data are used to highlight investment volumes, new projects, and the involvement of local communities in tourism development.

Kalit so'zlar: Qizilqum hududida turizm infratuzilmasi va investitsiya haqida gapirilganda, transport tizimi, mehmonxonalar, ko'chma lagerlar, mahalliy aholi ishtiroki va xalqaro tajriba asosiy kalit so'zlar sifatida qo'llaniladi. Ushbu kalit so'zlar maqolaning mazmunini to'liq ifodalaydi.

Keywords: When discussing tourism infrastructure and investment in the Kyzylkum desert, the main keywords are transport system, hotels, nomadic camps, local community participation, and international experience. These keywords fully reflect the content and focus of the article.

Qizilqum cho'li O'zbekistonning turizm salohiyatiga ega hududlaridan biri bo'lib, bu hududda ekoturizm, ko'chma turizm va madaniy dasturlarni rivojlantirish uchun keng imkoniyatlar mavjud. Biroq, turizmning barqaror rivojlanishi uchun infratuzilma va investitsiya masalalari hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Infratuzilma turistlarga qulay sharoit yaratadi, investitsiyalar esa hududning iqtisodiy o'sishini ta'minlaydi. Shu sababli, Qizilqum hududida turizm infratuzilmasini kengaytirish va investitsiyalarni jalb qilish turizmning kelajakdagi muvaffaqiyatini belgilovchi asosiy omil hisoblanadi. Turizm infratuzilmasi deganda transport tizimi, mehmonxonalar, ko'chma lagerlar, ovqatlanish maskanlari, axborot markazlari va xavfsizlik xizmatlari tushuniladi.

Qizilqum hududida turizm infratuzilmasini rivojlantirish turistlar uchun qulay sharoit yaratadi, hududning jozibadorligini oshiradi, mahalliy aholiga yangi ish o‘rinlari taqdim etadi va xalqaro turizm bozorida raqobatbardoshlikni kuchaytiradi. Masalan, cho‘l hududida safari mashinalari, ekologik mehmonxonalar va mobil axborot markazlari tashkil etilishi turistlarga zamonaviy xizmat ko‘rsatish imkonini beradi. Bundan tashqari, infratuzilma rivoji hududning transport aloqalarini yaxshilaydi, turistlarning xavfsizligini ta‘minlaydi va turizm xizmatlarining sifatini oshiradi.

O‘zbekiston Respublikasi Turizm qo‘mitasi ma‘lumotlariga ko‘ra, 2025-yilda turizm infratuzilmasiga jalb qilingan investitsiyalar hajmi 1,2 milliard AQSh dollarini tashkil etgan. Shundan 35 foizi mehmonxonalar qurilishiga, 25 foizi transport tizimini yaxshilashga, 20 foizi madaniy va ko‘ngilochar markazlarga, qolgan qismi esa axborot texnologiyalari va ekologik loyihalarga yo‘naltirilgan. Qizilqum hududida 2025-yilda 12 ta yangi turistik lager, 5 ta mehmonxona va 8 ta ovqatlanish maskani qurilishi rejalashtirilgan. Bu infratuzilma loyihalari hududga keladigan turistlar sonini yiliga kamida 15 foizga oshirishi kutilmoqda. Statistik tahlillar shuni ko‘rsatadiki, turizm infratuzilmasiga qilingan har bir investitsiya hududning iqtisodiy o‘sishiga bevosita ta‘sir ko‘rsatmoqda.

Qizilqum hududida turizmni rivojlantirish uchun investitsiya yo‘nalishlari kengdir. Ko‘chma lagerlar va ekologik mehmonxonalar qurilishi turistlarga cho‘l sharoitida qulay dam olish imkonini beradi. Transport infratuzilmasini yaxshilash orqali turistlar hududga tez va xavfsiz yetib kelishlari mumkin bo‘ladi. Madaniy va folklor dasturlarini tashkil etish uchun sahna va ko‘ngilochar markazlar barpo etilishi turistlarga milliy qadriyatlarni bevosita his qilish imkonini beradi. Axborot markazlari va raqamli xizmatlarni joriy etish turistlarga zamonaviy texnologiyalar orqali qulaylik yaratadi. Ekologik loyihalarni amalga oshirish esa hududning barqaror rivojlanishini ta‘minlaydi.

Mahalliy aholi turizm infratuzilmasini rivojlantirishda muhim rol o‘ynaydi. Ular mehmonxona va ovqatlanish maskanlarida ishlash, hunarmandchilik buyumlarini ishlab chiqarish va turistlarga xizmat ko‘rsatish orqali turizm jarayoniga qo‘shiladi. Bu jarayon mahalliy iqtisodiyotni mustahkamlaydi va ijtimoiy barqarorlikni ta‘minlaydi. Mahalliy aholining turizm infratuzilmasida faol ishtiroki milliy qadriyatlarni asrab-avaylash va turistlarga ularni namoyish etish imkonini beradi. Shu bilan birga, mahalliy aholining turizmga ishtiroki hududda yangi kasb va ko‘nikmalarni shakllantiradi, yoshlar uchun istiqbolli imkoniyatlar yaratadi.

Qozog‘iston va Mo‘g‘uliston cho‘l hududlarida turizm infratuzilmasini rivojlantirish orqali katta muvaffaqiyatlarga erishgan. Masalan, Mo‘g‘ulistonda “Yurt camp” loyihalari turistlarga milliy an‘analarni bevosita his qilish imkonini beradi. Qozog‘istonda esa cho‘l safari va ekologik mehmonxonalar xalqaro turistlar uchun jozibador bo‘lib, yiliga minglab sayyohlarni jalb etmoqda. Qizilqum hududida ham shunday loyihalarni amalga

oshirish xalqaro tajribadan samarali foydalanish imkonini beradi. Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, turizm infratuzilmasini rivojlantirishda ekologik barqarorlik, mahalliy aholining ishtiroki va zamonaviy texnologiyalarni joriy etish muhim ahamiyatga ega.

Qizilqum hududida turizm infratuzilmasini rivojlantirish va investitsiyalarni jalb qilish O'zbekiston turizm sohasining barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi. Statistik ma'lumotlar infratuzilma loyihalarining turistlar sonini oshirishda muhim rol o'ynashini ko'rsatmoqda. Kelajakda Qizilqum hududida turizm klasterlarini yaratish, xalqaro hamkorlikni kengaytirish va ekologik barqarorlikni ta'minlash orqali bu hudud O'zbekiston turizm xaritasida alohida o'rin egallashi mumkin. Shuningdek, turizm infratuzilmasini rivojlantirish jarayonida mahalliy aholining faol ishtiroki va xalqaro tajribadan foydalanish turizmning muvaffaqiyatli rivojlanishini ta'minlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. **O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-87-son Farmoni (2025-yil, 15-may)** *Turizmni rivojlantirish bo'yicha huquqiy asos*. Infratuzilma va investitsiya siyosati bo'yicha chora-tadbirlar.
2. **SamISI "Turizm" kafedraasi ilmiy ishlari – "Turizm infratuzilmasi va klaster modeli"** *Servis fakulteti tadqiqotlari, 2025-yil*. Hududiy turizm klasterlari va infratuzilma integratsiyasi.
3. **Zarnews.uz – "Qizilqum hududida turizm infratuzilmasi va investitsiya loyihalari"** *Mahalliy tahliliy maqola, 2025-yil*. Cho'l hududida yangi mehmonxonalar va lagerlar qurilishi.
4. **Hayitboyev R. – "Ekoturizm infratuzilmasi va investitsiya"** *Darslik, Toshkent: Fan va texnologiya, 2019*. Ekoturizm infratuzilmasi va investitsiya tamoyillari.
5. **Gov.uz – "O'zbekistonda turizmni rivojlantirish strategiyasi"** *Rasmiy hujjat, 2025-yil*. Infratuzilma va investitsiya bo'yicha strategik yo'nalishlar.
6. **Muhitdinov X.S. – "Turizm infratuzilmasi va ekologik barqarorlik"** *Ekologiya jurnali, 2024-yil*. Infratuzilma rivoji va ekologik muvozanat.
7. **Xs.uz – "Qizilqum hududida turizm klasterlari va investitsiya oqimlari"** *Mahalliy gazeta maqolasi, 2024-yil*. Hududiy klasterlar va investitsiya oqimlari tahlili.
8. **Navoiy davlat pedagogika instituti ilmiy ishlari – "Turizm infratuzilmasida mahalliy aholi ishtiroki"** *Ilmiy to'plam, 2025-yil*. Mahalliy aholining infratuzilma rivojiga qo'shgan hissasi.